

रावणबैठ

पदादि निहता कारः पदान्तो नः पदान्ततः
प्रगृहश्च पदाद्यात्स्यादिंग्यं क्षिष्टावसानकम् १
सांहितष्ठोराश्च सांहितस्सन्धावैदौच्छ्रोद्धवपदादिगः
पदान्तोन्दः पदान्तादीदूद्विसर्गश्च षोडश २
क्रमात्स्युष्ठोडश स्वेषु गणसंज्ञाः पृथक्पृथक्
द्वाभ्यान्द्वाभ्यां गणास्त्वादौ भवेयुश्च त्रयः क्रमात् ३
ततस्तुरीय एकेन द्वाभ्यां पञ्चम उच्यते
ततस्त्रिभिर्गणष्ठस्सप्तमश्च त्रिभिस्तथा ४
भवेदष्टम एकेन ठभ्येवमष्टगणा स्मृताः
सप्तानामादौ विषमसमसंख्याप्रसूचकम् ५
अष्टमस्य गणस्येह स्यात्संख्या प्रतिपादकम्
प्रतिपञ्चाशदेकैकमक्षरं प्रोच्यते क्रमात् ६
चतुर्भिः पञ्चभिष्ठिभस्त्रिभिस्सप्तभिरेव वा
अष्टभिर्नवभिर्वात्रि दशभिर्वाक्षरैः क्वचित् ७
क्रियते चैवमेकैकं वाक्यं बैरणामलक्षणम्
हान्वेस्मिन्नादौ ळः कः पटस्संख्येया आदितः क्रमात् ८
रादिसादिपृथक्पञ्च तत्र संख्या भवेत्युनः
अनृवर्णप्लुतलृकारालक्ष्या अष्टस्वराः क्रमात् ९

दजौ बमौ नकडगाः यरौ वैकादशो हलः
 अन्ये तु रसदादिभ्यो न लक्ष्या अञ्जलस्त्वह १०
 अलक्ष्यवर्णा यत्र स्युस्तानत्र परिवर्जयेत्
 आदावीजावबापूमावेनावै काचिडावुगौ ११
 तत्तत् गणं तु संहत्य विगणैर्यैकरूपतः
 तत्समासमसंख्यासा दृष्टव्या तत्र तत्र च १२
 यद्यादीजौ विषमो ज्ञेय आदावादिगणस्समः
 ऊमौ द्वितीयो विषम अबौ चेतु समस्मृतः १३
 सम एनौ तृतीय स्यात् यद्यैकौ विषमो भवेत्
 एतत् गणत्रयञ्चात्र उगौ चेद्विषमं भवेत् १४
 उडौ यदि तदेवात्र समं स्यादिति निश्चितः
 एकलक्ष्यगणस्त्वेषु समं वा विषमं यदा १५
 गणद्वयं तदन्यत्तु भवेत्तद्विपरीतकम्
 आदादीनां द्विकाष्टानां वर्णौ पूर्वोत्तरौ क्रमात् १६
 तुरीयस्य गणस्यात्र समासमविसूचकौ
 द्विकाष्टकेरोयोवा चेत् पञ्चमस्य गणस्य तु १७
 वैषम्यं तत्र संलक्ष्यं नरयौ चेत्समं तथा
 वश्वेत् षष्ठगणस्यात्र वैषम्यं वोन चेत्समः १८
 सप्तमस्य गणस्येह समं स्याद्रादिपञ्चके

सुविज्ञेयस्सप्तमस्य विषमस्सादिपञ्चके १६
विसर्गान्निष्टमगणा पञ्चकान् पञ्चकानिह
निरस्य तु क्रिमणान्त्यगणनायां रसादिभिः २०
एकद्वित्रिचतुःपञ्चेत्येवं संख्यां विनिर्णयेत्
रादयोन्दपराश्वेत्स्युर्विसर्गाभावसूचकाः २१
अखण्डमार्गपदन्त्वत्र न लक्ष्यं भवतीह तु
अत्रेत्यन्तोपसर्गा स्युः परेत्येत्यादयस्तथा २२
न ते पदान्तलक्ष्येषु गणनीया स्युरत्र हि
न दीर्घगणनेष्वत्र संख्येयः प्रग्रहस्तथा २३
लक्ष्याभावो यत्र यत्र तत्र तत्र समस्मृतः
यजुषि प्रतिपञ्चाशदेवमेवोन्नयेत्सदा २४

इति रावणबैद्धपरिभाषा समाप्ता

इषे त्वा । फैल्द्वेष्ट्वुः ष्टष्टवीर्फः फ्रिद् फुङ् ॥
फ्रील्खिवगौः फ्रुर्फङ्गीर्भुङ् ॥ प्यीशक्तुरस्वा ।
फ्रैङ्गफीस्नौस् ॥ जोस्फैः रिव्यश्च्यः फुर्भिः कठास्

आपदन्दन्तु । रवट्फ्रेल्भर्भिर्देः प् ॥ नौञ्जौ
लिफश्वार्हव् खश् ॥ पीश्फ स्नौ ळ्भः

कन्नौलिभष्मर्भिष्फूस् । फट्रव्यव् घिङ्गुः फीव् ।
ध्रेः फीशगौल् । कोङ्गौव् प्रेल्फूः कन्यौ व्यो ष्वः प्

देवस्यत्वा । घ्राल्छूः रक्राः खः फूङ्गुः प्रयेव्मीष्
। च्यैश्प्रिपर्फीः किछः ज्ञौव् ॥ भ्रेर्वैटभावील्वीष्वाल्
फाष्फूष् ॥ बोश्जौस्जौल् । त्रौङ्गौस्कः षाठ्वुष्फूः
ष्वोल् भेष्

आददे । फ्री ष्वौ द्विष्वेदफेळभाष्फः किफश्
॥ खेट् ज्ञौष्टिस्प्यूश्फेश्फूष् ॥ खट् फेष्वील्छः
फैल्धैस् ॥ फिव्याः कडौ व्यिवस्फीटभ्रीळ्
॥ खेर्वांपीश्वश्फेश्वाडौ ष्वः कन्तूळ् ॥ प्रेः
प्रपैर्मश्जौष्छी स्फैष्वैल्वाश् ॥ खाट्पीः कम्रोः कन्नौ
ष्फीस्बोः कगौ ळ्जोर्धुङ्गचास्वल्

देवासुराः । इत्येवं क्रमेण वर्णान्प्रस्तारे प्रयोजयेत्

Reference:

Rāvaṇa Baiṭh, pages 245-248 in the Ātreyā Śikṣā bundle, (cod. PalmbL III 8/133) in the collection of the Hamburg Staats-Universitaet Bibliothek, Grantha script on palm leaves, 2 folios.